Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα τις ακόλουθες προτάσεις: Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση, στο πλαίσιο του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, του μέσου χρηματοδοτικής στήριξης στον τομέα των εξωτερικών συνόρων και των θεωρήσεων

[COM(2011) 750 τελικό — 2011/0365 (COD)],

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί δημιουργίας του Ταμείου Ασύλου και Μετανάστευσης

[COM(2011) 751 τελικό — 2011/0366 (COD)],

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον καθορισμό γενικών διατάξεων όσον αφορά το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης και το μέσο για τη χρηματοδοτική στήριξη της αστυνομικής συνεργασίας, της πρόληψης και καταστολής της εγκληματικότητας και της διαχείρισης κρίσεων

[COM(2011) 752 τελικό — 2011/0367 (COD)],

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση, στο πλαίσιο του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, του μέσου για τη χρηματοδοτική στήριξη της αστυνομικής συνεργασίας, της πρόληψης και καταστολής της εγκληματικότητας και της διαχείρισης των κρίσεων

[COM(2011) 753 τελικό — 2011/0368 (COD)]

(2012/C 299/20)

Εισηγητής: **ο κ. Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS**

Στις 16 Φεβρουαρίου 2012, και σύμφωνα με το άρθρο 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα τα ακόλουθα έγγραφα:

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση, στο πλαίσιο του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, του μέσου χρηματοδοτικής στήριξης στον τομέα των εξωτερικών συνόρων και των θεωρήσεων

COM(2011) 750 final — 2011/0365 (COD)

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί δημιουργίας του Ταμείου Ασύλου και Μετανάστευσης

COM(2011) 751 final — 2011/0366 (COD)

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον καθορισμό γενικών διατάξεων όσον αφορά το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης και το μέσο για τη χρηματοδοτική στήριξη της αστυνομικής συνεργασίας, της πρόληψης και καταστολής της εγκληματικότητας και της διαχείρισης κρίσεων

COM(2011) 752 final — 2011/0367 (COD)

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση, στο πλαίσιο του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, του μέσου για τη χρηματοδοτική στήριξη της αστυνομικής συνεργασίας, της πρόληψης και καταστολής της εγκληματικότητας και της διαχείρισης των κρίσεων

COM(2011) 753 final — 2011/0368 (COD)

Το τμήμα «Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις και δικαιώματα του πολίτη», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 28 Ιουνίου 2012.

Κατά την 482η σύνοδο ολομέλειας, της 11ης και 12ης Ιουλίου 2012 (συνεδρίαση της 11ης Ιουλίου 2012), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 133 ψήφους υπέρ και 2 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. **Γενικές παρατηρήσεις**

1.1 Οι προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα τον προϋπολογισμό για τη θέση «εσωτερικές υποθέσεις» για την περίοδο 2014-2020 είναι θεμελιώδους σημασίας για τη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης και για την οικοδόμηση μιας πιο «ανοικτής» και αλληλέγγυας Ευρώπης. Η ΕΟΚΕ τάσσεται υπέρ της ενίσχυσης της σημασίας του Ταμείου Ασύλου και Μετανάστευσης και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας.

1.2 Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι η ΕΕ προσδίδει προστιθέμενη αξία σε αυτές τις πολιτικές καθότι οι μεταναστευτικές ροές, η χορήγηση ασύλου και οι απειλές εις βάρος της ασφάλειας αποτελούν ζητήματα που τα κράτη μέλη δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν από μόνα τους.

1.3 Η ΕΟΚΕ στηρίζει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την από κοινού διαχείριση και την έμφαση που πρέπει να δοθεί στα αποτελέσματα μέσω της εκπόνησης πολυετών προγραμμάτων

στο πλαίσιο ενός πολιτικού διαλόγου υψηλού επιπέδου, προκειμένου τα εθνικά προγράμματα να συμβαδίζουν με τους στόχους πολιτικής και τις προτεραιότητες της ΕΕ.

1.4 Είναι πρωταρχικό ζητούμενο όλες οι χρηματοδοτούμενες δράσεις να βασίζονται στις εν λόγω πολιτικές (οι στόχοι του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης), να φέρουν την ενωσιακή προστιθέμενη αξία και να συντελούν στην εκπλήρωση των πολιτικών επιδιώξεων της ΕΕ.

1.5 Η ΕΟΚΕ επικροτεί τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την απλοποίηση των χρηματοδοτικών μέσων διά της σύστασης των δύο Ταμείων, δηλαδή του Ταμείου Ασύλου και Μετανάστευσης ([1]) και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας ([2]), τα οποία θα στηρίζονται σε έναν οριζόντιο κανονισμό και σε ένα σύνολο κοινών κανόνων σχετικά με τον προγραμματισμό, την παροχή πληροφοριών, τη δημοσιονομική διαχείριση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση ([3]).

1.6 Η ΕΟΚΕ στηρίζει επίσης το κοινό οριζόντιο πλαίσιο, το οποίο συνιστά ουσιώδη απλοποίηση του ισχύοντος συστήματος, προσδίδει μεγαλύτερη ευελιξία στη δημοσιονομική διαχείριση και εκτέλεση και δημιουργεί ένα ενισχυμένο σύστημα εποπτείας και αξιολόγησης.

1.7 Η ΕΟΚΕ εκφράζει επίσης τη σύμφωνη γνώμη της με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί σύστασης ενός βασικού ποσού κι ενός άλλου κυμαινόμενου ή ελαστικού κατά την κατανομή των χρηματοδοτικών πόρων μεταξύ των κρατών μελών.

1.8 Πρέπει να βελτιωθούν τα συστήματα αξιολόγησης των αποτελεσμάτων με τη χρήση των κατάλληλων δεικτών,· προκειμένου να μπορούν να χρηματοδοτηθούν επαρκώς οι ανεξάρτητες εργασίες των ερευνητικών κέντρων και των οργανώσεων της κοινωνίας πολιτών.

1.9 Η ΕΟΚΕ τάσσεται υπέρ της αρχής της εταιρικής σχέσης ως βάσης των εθνικών προγραμμάτων, αλλά θεωρεί ότι θα πρέπει να αναβαθμιστούν τα συστήματα συμμετοχής όλων των άμεσα ενδιαφερομένων, ήτοι των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αρχών, των οργανώσεων της κοινωνίας πολιτών, καθώς και των κοινωνικών εταίρων. Η αρχή της εταιρικής σχέσης πρέπει να εκτίθεται σαφώς στους κανονισμούς προκειμένου να μην εξαρτάται από τους εθνικούς κανόνες και πρακτικές.

1.10 Η ΕΟΚΕ, η οποία συνεργάζεται με τα υπόλοιπα θεσμικά όργανα της ΕΕ στην εκπόνηση των πολιτικών μετανάστευσης και ασύλου, συμμετέχει ενεργά στις δράσεις του Ευρωπαϊκού Φόρουμ για την Ένταξη. Προς τούτο, υπογραμμίζει τη σημασία του Ταμείου Ασύλου και Μετανάστευσης για την ενσωμάτωση των μεταναστών και των προσφύγων και πιστεύει ότι οι πολιτικές ένταξης πρέπει να υποστηριχθούν από τους πόρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

1.11 Η ΕΟΚΕ εισηγείται την αύξηση των χρηματοδοτικών πόρων για την υλοποίηση των *Δράσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης* λόγω της σημαντικής πρόσθετης αξίας ευρωπαϊκού χαρακτήρα που αυτές συνεπάγονται. Για τη χρηματοδότηση αυτών των δράσεων απαιτείται η δέσμευση του 20 % των πόρων του Ταμείου· η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να καθιερώσει τον διάλογο με την ΕΟΚΕ και το Ευρωπαϊκό Φόρουμ για την Ένταξη, λαμβάνοντας υπόψη ότι με αυτό το χρηματοδοτικό μέσο πρέπει να ενισχυθούν οι δράσεις του Φόρουμ, καθώς και τα ευρωπαϊκά δίκτυα της κοινωνίας πολιτών και των κοινωνικών εταίρων.

1.12 Η ΕΟΚΕ έχει εισηγηθεί τη συγκρότηση φόρουμ και διαύλων τοπικού, περιφερειακού και εθνικού χαρακτήρα με τη συμμετοχή οργανώσεων μεταναστών και άλλων οργανώσεων της κοινωνίας πολιτών. Οι δράσεις αυτές πρέπει να χρηματοδοτούνται από τους πόρους του Ταμείου Ασύλου και Μετανάστευσης.

1.13 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι τις πολιτικές ένταξης –με γνώμονα κυρίως τον μετριασμό του κοινωνικού αποκλεισμού των πολιτών της ΕΕ, των μειονοτήτων και των μεταναστών– πρέπει να συμπληρώνουν οι πόροι του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

1.14 Η Ευρώπη καλείται να αντιδράσει με αποφασιστικότητα στην άνοδο του ρατσισμού και της ξενοφοβίας εις βάρος των μεταναστών. Τα θεσμικά όργανα της ΕΕ οφείλουν να ταχθούν με τρόπο εμφατικό κατά της εν λόγω συμπεριφοράς και ιδεολογίας.

1.15 Πρέπει η προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ο σεβασμός του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων να διέπουν σαφώς κάθε δράση που χρηματοδοτείται από το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης.

1.16 Η ΕΟΚΕ επιθυμεί την καλύτερη εξισορρόπηση της ελευθερίας με την ασφάλεια. Θα πρέπει να εξακολουθήσει η ΕΕ να αποτελεί μια ελεύθερη και ανοικτή κοινωνία ως μέρος ενός κράτους δικαίου, χωρίς να θυσιάζονται ποτέ οι αξίες της ελευθερίας και της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

1.17 Η ΕΟΚΕ κρίνει απαραίτητο να διασφαλίζει ο εν λόγω κανονισμός, στην κοινωνία πολιτών έναν πιο ενεργό ρόλο κατά την αξιολόγηση της επίδρασης, της αποτελεσματικότητας και της προστιθέμενης αξίας των πρωτοβουλιών και των δράσεων της ενωσιακής στρατηγικής για την εσωτερική ασφάλεια.

2. **Το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης και η έμφαση στην κοινωνία πολιτών**

2.1 Η ΕΟΚΕ έχει γενικά θετική άποψη για τις προτεραιότητες και τις γραμμές του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τίθεται υπέρ της ενίσχυσης της αρχής της εταιρικής σχέσης.

2.2 Η ΕΟΚΕ εξετάζει με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τις προτάσεις ως προς το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης και εισηγείται στα κράτη μέλη, κατά τις διαπραγματεύσεις στους κόλπους του Συμβουλίου, να εγκρίνουν χωρίς μειώσεις τα προτεινόμενα ποσά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δεδομένου ότι πρέπει να διατίθενται οι απαιτούμενοι πόροι για τα ζητήματα του ασύλου, της μετανάστευσης, της ενσωμάτωσης και της προάσπισης των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ατόμου, ιδίως όσο διαρκεί η οικονομική κρίση.

2.3 Σε αντίθεση με το ισχύον δημοσιονομικό καθεστώς, αποφασιστικής σημασίας κρίνεται ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ως συννομοθέτη, ο οποίος θα σταθμίσει με τρόπο δημοκρατικό όλες τις πρωτοβουλίες και θα εξασφαλίζει την ενωσιακή προστιθέμενη αξία.

([1]) COM (2011) 751 final.
([2]) COM(2011) 750 final και COM(2011) 753 final.
([3]) COM (2011) 752 final.

2.4 Η ΕΟΚΕ είναι της άποψης ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να ενισχύσει την ενωσιακή διάσταση των πολιτικών προτεραιοτήτων οι οποίες θα λάβουν και χρηματοδότηση εθνικής προέλευσης. Επίσης, στην πολιτική διαδικασία έγκρισης των κανονισμών, πρέπει να διευκολυνθεί η συμμετοχή της οργανωμένης κοινωνίας πολιτών μέσω της αρχής της εταιρικής σχέσης και της δημιουργίας φόρουμ και διαύλων, καθώς και μέσω της πραγματοποίησης ανεξάρτητων αξιολογήσεων.

2.5 Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει τις νέες διατάξεις των κανονισμών, οι οποίες διευκολύνουν την επιδότηση της κοινωνίας πολιτών, αλλά προτείνει οι σχετικές διαδικασίες να καταστούν πιο ελαστικές –περιορίζοντας τις διοικητικές διατυπώσεις και το συνακόλουθο οικονομικό κόστος– έτσι ώστε να μπορούν να ωφελούνται από αυτές και οι μικρές οργανώσεις.

2.6 Η συνεισφορά της κοινωνίας πολιτών, τόσο στον εντοπισμό των αναγκών βάσει ανεξάρτητων εκθέσεων όσο και στη διεξαγωγή μελετών και αξιολογήσεων των πολιτικών, κρίνεται διόλου ευκαταφρόνητη. Διότι ειδικά οι οργανώσεις της κοινωνίας πολιτών διαθέτουν μεγάλη πείρα και επίγνωση της πραγματικότητας σε τοπική κλίμακα και άρα γνωρίζουν καλά με ποιον τρόπο αναπτύσσονται οι προαναφερθείσες δράσεις.

2.7 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η εταιρική σχέση αποτελεί κεντρικό άξονα του νέου χρηματοδοτικού πλαισίου, μέσω του οποίου πρέπει να δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στη συμμετοχή όλων των άμεσα ενδιαφερομένων δηλαδή των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών, των οργανώσεων της κοινωνίας πολιτών και των κοινωνικών εταίρων.

2.8 Η αρχής της εταιρικής σχέσης πρέπει να εφαρμοστεί σε όλες τις φάσεις, από την εκπόνηση και την εκτέλεση έως την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της εγκεκριμένης χρηματοδότησης, τόσο ως προς τα κράτη μέλη, όσο και αναφορικά με τις ενωσιακές δράσεις ([4]).

2.9 Η ΕΟΚΕ φρονεί ότι, βάσει του δημοσιονομικού κανονισμού, τα κράτη μέλη οφείλουν να συμπράξουν με τις αρμόδιες αρχές και όργανα με σκοπό την εκπόνηση και εκτέλεση των εθνικών προγραμμάτων. Στις εν λόγω αρχές και όργανα θα πρέπει να συμπεριληφθούν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, η κοινωνία πολιτών (ΜΚΟ, οργανώσεις μεταναστών και κοινωνικοί εταίροι), καθώς και ορισμένες διεθνείς οργανώσεις (ACNUR/Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, ΟΙΜ/Διεθνής Οργανισμός Μεταναστεύσεως κ.λπ.).

3. **Οι προτεραιότητες και ο πολιτικός διάλογος**

3.1 Η ΕΟΚΕ παρατηρεί ότι απαιτείται να υπάρξει «πολιτικός διάλογος» προκειμένου να τεθούν οι προτεραιότητες ως προς τα εθνικά προγράμματα· ωστόσο, θεωρεί ότι στον διάλογο πρέπει επίσης να συμμετάσχουν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα κράτη μέλη και όλοι τα άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ΕΟΚΕ, ΕτΠ).

3.2 Από αυτόν τον πολιτικό διάλογο θα πρέπει να παγιωθεί ένας συγκεκριμένος ρόλος τόσο για την ΕΟΚΕ όσο και για το Ευρωπαϊκό Φόρουμ για την Ένταξη προκειμένου να τεθούν οι προτεραιότητες και οι στόχοι της χρηματοδότησης και να υπερκεραστούν τα εμπόδια. Η ΕΟΚΕ και το Φόρουμ μπορούν να αυξήσουν την προστιθέμενη αξία του Ταμείου Ασύλου και Μετανάστευσης στον πολυετή προγραμματισμό κάθε κράτους μέλους.

3.3 Αμφότεροι μπορούν να αναλάβουν συμβουλευτικό ρόλο αφ' ενός μεν στον καθορισμό προτεραιοτήτων για τις διακρατικές δράσεις ή τις δράσεις ιδιαίτερης σημασίας για την ΕΕ, αφ' ετέρου δε στην ενδιάμεση αναθεώρηση των ειδικών δράσεων. Συν τοις άλλοις, θα ήταν σκόπιμο να καθιερώσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τη συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους και τις ΜΚΟ μέσα στο περίγραμμα των *ενωσιακών δράσεων*.

3.4 Επίσης, η ΕΟΚΕ προτείνει το νέο δημοσιονομικό πλαίσιο να προβλέπει τη διεξαγωγή με την ευθύνη όλων των κρατών μελών ενός διαρθρωμένου και πολυσυλλεκτικού διαλόγου εθνικής εμβέλειας με τους κοινωνικούς εταίρους και τις ΜΚΟ, έτσι ώστε να αποκτήσει βαρύτητα η συμβολή τους στον καθορισμό των εθνικών προτεραιοτήτων πριν από την έναρξη του διαλόγου με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

4. **Προγραμματισμός και διαχείριση**

4.1 Η ΕΟΚΕ φρονεί ότι πρέπει να διευρυνθεί το δημοσιονομικό βελησεκές τόσο των ενωσιακών δράσεων, ήτοι των κονδυλίων που προορίζονται για τη χρηματοδότηση μέτρων πολιτικού χαρακτήρα που έχουν προτεραιότητα (υποστηρικτικά προς τη νομοθεσία και τον πολιτικό συντονισμό), όσο και των έργων με την ουσιαστική συμμετοχή της κοινωνίας πολιτών και των κοινωνικών εταίρων. Προς τούτο, η ΕΟΚΕ τάσσεται υπέρ της διάθεσης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή 20 % του συνολικού προϋπολογισμού του Ταμείου Ασύλου και Μετανάστευσης. Για τη διαχείριση αυτού του κονδυλίου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να καλλιεργήσει έναν πιο αμφίδρομο διάλογο με την ΕΟΚΕ, το Ευρωπαϊκό Φόρουμ για την Ένταξη και τις οργανώσεις της κοινωνίας πολιτών.

4.2 Η ΕΟΚΕ στηρίζει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να καλύπτουν οι χρηματοδοτικές συνεισφορές το 75 % της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης του έργου, η οποία θα μπορεί να συγχρηματοδοτείται από δημόσιους ή και ιδιωτικούς φορείς.

4.3 Επιπλέον, τάσσεται υπέρ της αύξησης της συνεισφοράς από τον ενωσιακό προϋπολογισμό στο 90 % με δεδομένες τις στρατηγικές προτεραιότητες που τίθενται σε καθένα από τους σχετικούς κανονισμούς «σε δεόντως αιτιολογημένες περιστάσεις, ιδίως σε περίπτωση που δεν θα ήταν δυνατό να υλοποιηθούν τα έργα με διαφορετικό τρόπο και δεν θα μπορούσαν να επιτευχθούν οι στόχοι του εθνικού προγράμματος». Εν προκειμένω, πρέπει να δοθεί έμφαση στην υποστήριξη δράσεων και έργων που αναλαμβάνουν να φέρουν εις πέρας οι μικρές ΜΚΟ.

4.4 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με την επιδιωκόμενη απλοποίηση και ελάττωση των διοικητικών διατυπώσεων, καθώς και με την παρακολούθηση και αξιολόγηση κατά προτεραιότητα των προγραμμάτων και έργων σε εθνικό αλλά και σε ενωσιακό επίπεδο. Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ο ανεξάρτητος χαρακτήρας και η το υψηλό επίπεδο της αξιολόγησης σε συνεργασία με την οργανωμένη κοινωνία πολιτών, παρέχοντάς της τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους.

([4]) *Σχόλια επί των προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη νέα ενωσιακή χρηματοδότηση των δράσεων με θέμα το άσυλο και τη μετανάστευση υπό το πολυετές χρηματοδοτικό πλαίσιο*, Caritas Europa, CCME, COMECE, Eurodiaconia, ICMC, JRS-Europe, QCEA, http://www.caritas-europa.org/module/FileLib/MFF-Christiangroupstatement_April2012.pdf (δεν έχει μεταφραστεί στην ελληνική).
Δήλωση και συστάσεις της κοινωνίας πολιτών σχετικά με τη μελλοντική ενωσιακή χρηματοδότηση δράσεων με θέμα το άσυλο και τη μετανάστευση ενόψει της περιόδου 2014-2020, ECRE και άλλες 40 οργανώσεις της κοινωνίας πολιτών, Μάρτιος 2012, retrievable from http://www.ecre.org/index.php?option=com_downloads&id=444 (δεν έχει μεταφραστεί στην ελληνική).

4.5 Σύμφωνα με τις εκθέσεις αξιολόγησης που θα υποβάλουν τα κράτη μέλη (μια προσωρινή για το 2017 και άλλη μία εκ των υστέρων, το 2023), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα διαβιβάσει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην ΕΟΚΕ και στην ΕτΠ έκθεση με θέμα την εφαρμογή και τα αποτελέσματα των υπό εξέταση κανονισμών. Η ΕΟΚΕ θεωρεί πως θα πρέπει να προβλέπεται ο ρόλος της κοινωνίας πολιτών στην αξιολόγηση και προς τούτο εισηγείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την οργάνωση ενός διαρθρωμένου συστήματος διαβούλευσης, καθώς και τη σύγκληση σχετικής διάσκεψης.

4.6 Η ΕΟΚΕ εκφράζει επίσης τη σύμφωνη γνώμη της με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί σύστασης ενός βασικού ποσού κι ενός άλλου κυμαινόμενου ή ελαστικού κατά την κατανομή των χρηματοδοτικών πόρων μεταξύ των κρατών μελών. Αναφορικά με το ελαστικό ποσό, η ΕΟΚΕ πιστεύει πως κάθε κράτος μέλος πρέπει να εκπονεί το ετήσιο πρόγραμμά του με γνώμονα τις προτεραιότητες της ΕΕ και σε συνεργασία με τα άλλα κράτη μέλη.

4.7 Ως προς το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης, η ΕΟΚΕ φρονεί ότι στις δράσεις προτεραιότητας θα πρέπει να συμπεριληφθεί ρητά η χρηματοδότηση με κυμαινόμενα ποσά της συγκρότησης φόρουμ ή/και εθνικών, τοπικών και περιφερειακών διαύλων για τη μετανάστευση και την κοινωνική ενσωμάτωση με τη συμμετοχή των οργανώσεων της κοινωνίας πολιτών.

4.8 Επίσης, πρέπει να γίνει με μεγαλύτερη διαφάνεια ο καθορισμός των ποσοστών επί των κονδυλίων του Ταμείου που προορίζονται σε ειδικούς στόχους προκειμένου να υπάρξει ισορροπία σε εθνικό επίπεδο.

4.9 Οι χρηματοδοτικοί πόροι για τις *δράσεις της Ευρωπαϊκή Ένωσης* πρέπει να διατεθούν όχι μόνο στη βοήθεια έκτακτης ανάγκης, στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης, στην τεχνική υποστήριξη και στην διεκπεραίωση των ειδικών επιχειρησιακών καθηκόντων από τους οργανισμούς της ΕΕ, αλλά και υπέρ της ενίσχυσης του Ευρωπαϊκού Φόρουμ για την Ένταξη και των ευρωπαϊκών δικτύων της κοινωνίας πολιτών και των κοινωνικών εταίρων.

4.10 Η ΕΟΚΕ δεν ενστερνίζεται την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη χρηματοδότηση μόνο όσων ερευνητικών σχεδίων κρίνονται «καινοτόμα» ως προς την εφαρμογή τους από τις υπηρεσίες και τις δυνάμεις ασφαλείας. Κρίνεται σκόπιμη η διατήρηση της στήριξης των ερευνητικών σχεδίων στα οποία συμμετέχουν η κοινωνία πολιτών, οι κοινωνικοί εταίροι και οι ΜΚΟ ενώ θα πρέπει να αξιολογούνται οι πολιτικές ασφαλείας και μετανάστευσης και η επίδρασή τους στα θεμελιώδη δικαιώματα του ατόμου.

5. **Πεδίο εφαρμογής του Ταμείου Ασύλου και Μετανάστευσης**

5.1 Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει το πνεύμα ευελιξίας που διέπει το σχετικό με το πεδίο εφαρμογής σκέλος της πρότασης και υπογραμμίζει την ανάγκη να ληφθεί μέριμνα έτσι ώστε να μπορούν οι χρηματοδοτούμενες δράσεις να εφαρμόζονται σε ένα ευρύ φάσμα, το οποίο θα εκτείνεται πέραν των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην ΕΕ. Τούτο το ζήτημα έχει αναλυθεί εκτενώς τόσο στο Ευρωπαϊκό Φόρουμ για την Ένταξη, όσο και στις γνωμοδοτήσεις της ΕΟΚΕ.

5.2 Η ΕΟΚΕ θεωρεί σκόπιμο να επιτρέπεται η χρηματοδότηση από το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης δράσεων με αποδέκτες τους πάντες, ανεξαρτήτως της κατάστασής τους –συμπεριλαμβανομένων των μη εγγεγραμμένων μεταναστών· επομένως, επικροτεί την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη διεύρυνση των αποδεκτών αυτών των δράσεων, δεδομένου ότι αποτελεί τον μόνο τρόπο χρηματοδότησης του έργου κοινωνικής ενσωμάτωσης των κοινωνικών εταίρων και ΜΚΟ, οι οποίοι δραστηριοποιούνται με στόχο την ένταξη των ατόμων «χωρίς έγγραφα».

5.3 Εντούτοις, η ΕΟΚΕ αντιτίθεται στην πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να συμπεριλάβει στους δικαιούχους των δράσεων κοινωνικής ένταξης πολίτες ενός κράτους μέλους με μεταναστευτικές καταβολές, «το οποίο σημαίνει ότι τουλάχιστον ο ένας γονέας τους (δηλ. η μητέρα ή ο πατέρας) είναι υπήκοος τρίτης χώρας», διότι αυτό ενδεχομένως να οδηγήσει σε διακρίσεις· οι υπήκοοι ενός κράτους μέλους δεν μπορούν να υπάγονται σε προγράμματα ή δοκιμές κοινωνικής ένταξης ως όρο για τη διαμονή ή την ελεύθερη κυκλοφορία τους, καθότι κάτι τέτοιο θα αντίκειτο στην αρχή της ίσης μεταχείρισης που διέπει την ιδιότητα του πολίτη της ΕΕ.

5.4 Η ΕΟΚΕ κρίνει ότι το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης αποτελεί μέσο χρηματοδότησης των πολιτικών κοινωνικής ένταξης και υποδοχής των ατόμων που πρόσφατα μετανάστευσαν στην Ευρώπη. Για την αποφυγή φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού ή έλλειψης ευκαιριών εις βάρος ορισμένων πολιτών της ΕΕ που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών ή πολιτών της ΕΕ που διαμένουν σε ένα κράτος μέλος διαφορετικό από αυτό της εθνικότητάς τους, η ΕΕ διαθέτει καταλληλότερους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς όπως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

5.5 Πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στη χρηματοδότηση προγραμμάτων για την προστασία των πιο κοινωνικά ευπαθών ατόμων, ιδίως των ακηδεμόνευτων ανηλίκων, των εγκύων και των θυμάτων σωματεμπορίας και σεξουαλικής εκμετάλλευσης.

6. **Ενημέρωση, διαφάνεια και δημοσιότητα**

6.1 Η ΕΟΚΕ κρίνει ότι με το νέο δημοσιονομικό πλαίσιο διασφαλίζεται ευρύτερη ενημέρωση, διαφάνεια και δημοσιότητα. Πρέπει να ληφθεί μέριμνα έτσι ώστε να εγγυώνται τα κράτη μέλη και οι αρμόδιες αρχές την πρόσβαση στην ενημέρωση για τα εθνικά προγράμματα (μέσω της δημιουργίας ενός σχετικού διαδικτυακού τόπου).

6.2 Ωστόσο η απλοποίηση των διαδικασιών δεν μπορεί να οδηγήσει σε λιγότερη διαφάνεια· το νέο πλαίσιο πρέπει να ενισχύσει τη διαφάνεια του τρόπου τρόπο εφαρμογής των προγραμμάτων και των δράσεων εθνικού, περιφερειακού και τοπικού χαρακτήρα.

7. **Θεμελιώδη δικαιώματα**

7.1 Η ΕΟΚΕ πιστεύει πως το δημοσιονομικό πλαίσιο πρέπει να κατοχυρώνει περαιτέρω τα ανθρώπινα δικαιώματα σε όλες τις δράσεις που χρηματοδοτεί και τούτο λόγω της θετικής επίδρασης του Χάρτη των Θεμελιωδών δικαιωμάτων στις πολιτικές εσωτερικής ασφάλειας, ασύλου και μετανάστευσης. Η ΕΟΚΕ έχει καταρτίσει ήδη γνωμοδότηση πρωτοβουλίας ([5]) για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις πολιτικές μετανάστευσης, ασύλου, επιστροφής και ελέγχου των συνόρων.

([5]) ΕΕ C 128 της 18/5/2010, σ. 29,

7.2 Η ΕΟΚΕ προτείνει να κατοχυρώνεται στους κανονισμούς για το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης, καθώς και για το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας αφ' ενός μεν ότι κάθε δράση και σχέδιο που χρηματοδοτείται από την ΕΕ σέβεται αυστηρά τα θεμελιώδη δικαιώματα του ατόμου αφ' ετέρου δε ότι προστατεύονται πράγματι τα δικαιώματα που προβλέπονται στον Χάρτη.

7.3 Ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (FRA) με έδρα τη Βιέννη θα πρέπει να διαδραματίσει ενεργό και συγκεκριμένο ρόλο στην αξιολόγηση της συμβατότητας των πολιτικών και των δράσεων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ με τα θεμελιώδη δικαιώματα. Οι ΜΚΟ μπορούν να συμβάλουν ουσιαστικά στην αξιολόγηση της επίδρασης των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών δράσεων στην εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

7.4 Το Ευρωπαϊκό Φόρουμ για την Ένταξη μπορεί επίσης να αξιολογήσει τη συμβατότητα των πολιτικών ένταξης και προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων με την αποφυγή των διακρίσεων.

8. **Έκτακτες δράσεις και τεχνική βοήθεια**

8.1 Ο νέος κανονισμός αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και στις κρίσεις. Η ΕΟΚΕ συμμερίζεται την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη δυνατότητα ευέλικτης δράσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με επαρκείς οικονομικούς πόρους για τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

8.2 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει την πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την πρόβλεψη οικονομικών πόρων που μπορούν να εκταμιευτούν ταχέως για την αντιμετώπιση διαφόρων ειδών «κρίσεων σε σχέση με τη μετανάστευση» ή για να αντιμετωπιστούν «επείγουσες και ειδικές ανάγκες σε περίπτωση κατάστασης επείγοντος»· επίσης, συμφωνεί ότι εντός των ορίων των διαθέσιμων πόρων, η βοήθεια έκτακτης ανάγκης μπορεί να ανέλθει στο 100 % της επιλέξιμης δαπάνης.

8.3 Ωστόσο, η ΕΟΚΕ προτείνει τα εν λόγω κονδύλια να διατίθενται κυρίως για την αντιμετώπιση ανθρωπιστικών κρίσεων, διότι πρέπει να επιδεικνύεται αλληλεγγύη κυρίως με τη μορφή προστασίας και παροχής ασφάλειας όσων πλήττονται από αυτές.

8.4 Πρέπει επίσης να ληφθεί μέριμνα για τον σεβασμό των εγγυήσεων, των προτύπων και των κοινών δικαιωμάτων που απορρέουν από το ευρωπαϊκό δίκαιο, από τα κράτη μέλη και τις ενωσιακές αρχές ακόμη και σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

8.5 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει επίσης τη σύσταση ενός μηχανισμού αντίδρασης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης ο οποίος θα επιτρέπει στην ΕΕ να αποδεσμεύσει κονδύλια για μια πρώτη ταχεία παρέμβαση, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, σε περίπτωση καταστροφών, τρομοκρατικών επιθέσεων ή επιθέσεων μεγάλης κλίμακας στον κυβερνοχώρο.

9. **Εξωτερική διάσταση**

9.1 Δεδομένου ότι δίνεται νέα προτεραιότητα στην εξωτερική διάσταση αυτών των πολιτικών, η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι η χρηματοδότηση των δράσεων πρέπει να είναι συνεπής με τις εσωτερικές και εξωτερικές προτεραιότητες της ΕΕ σε αυτούς τους τομείς.

9.2 Πρέπει να βελτιωθεί η συνεργασία μεταξύ της ΓΔ Εσωτερικών Υποθέσεων και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης κατά τον καθορισμό των πολιτικών προτεραιοτήτων και της συμφωνίας επ' αυτών. Αυτό θα βοηθήσει να εξασφαλιστεί ότι οι πολιτικές και τα έργα που χρηματοδοτούνται από το νέο δημοσιονομικό πλαίσιο είναι συμπληρωματικά και δεν έρχονται σε αντίθεση με τις αναπτυξιακές πολιτικές και τις εξωτερικές σχέσεις της ΕΕ. Αν και θα πρέπει να βελτιωθεί η συνεργασία μέσω των συμφωνιών μεταξύ της ΕΕ και τρίτων χωρών, η αναπτυξιακή βοήθεια δεν θα πρέπει να εξαρτάται από συμφωνίες για την επανεισδοχή και τον έλεγχο των συνόρων.

9.3 Ο στόχος της εξωτερικής διάστασης αυτών των πολιτικών πρέπει να είναι η βελτίωση τόσο της εσωτερικής ασφάλειας, όσο και της ανάπτυξης των τρίτων χωρών. Η εξωτερική πολιτική και η αναπτυξιακή βοήθεια αποτελούν το πιο άρτιο πλαίσιο για την εξωτερική διάσταση των πολιτικών ασύλου, μετανάστευσης και εσωτερικής ασφάλειας ([6]).

9.4 Η ΕΟΚΕ προτείνει τα Ταμεία Ασύλου, Μετανάστευσης και Εσωτερικής Ασφάλειας να χρησιμοποιηθούν επίσης για την προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου, και κυρίως προκειμένου να ενισχύσουν οι τρίτες χώρες τα συστήματα ασύλου τους και να συμμορφωθούν με τους διεθνείς κανόνες.

9.5 Επίσης, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι γειτονικές χώρες της ΕΕ δεν πρέπει να φέρουν το πλήρες κόστος των διαδικασιών χορήγησης ασύλου σε άτομα που διέρχονται από το έδαφος τους· η ΕΕ πρέπει να συνεργαστεί μέσω αυτών των Ταμείων.

10. **Ένταξη**

10.1 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία οι πολιτικές για την ένταξη πρέπει να αναπτυχθούν σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο μέσω μαθημάτων γλωσσών, αγωγής του πολίτη, συμμετοχής στο κοινωνικό και πολιτικό γίγνεσθαι, προάγοντας τον διαπολιτισμικό διάλογο και την παροχή ίσων ευκαιριών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες. Είναι σημαντικό η διαχείριση των δράσεων να γίνεται από τις ΜΚΟ και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές.

10.2 Η ΕΟΚΕ υιοθέτησε γνωμοδότηση πρωτοβουλίας ([7]) με την ίδια πρόταση και διοργάνωσε διάσκεψη στη Βαλένθια με διάφορες περιφερειακές και τοπικές αρχές, καθώς και πολλές οργανώσεις της κοινωνίας πολιτών. Αυτή η προσέγγιση υποστηρίχθηκε και από το Ευρωπαϊκό Φόρουμ για την Ένταξη.

10.3 Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην υποστήριξη δράσεων και έργων που λαμβάνουν υπόψη το γεγονός ότι η ένταξη είναι αμφίδρομη και δυναμική κοινωνική διαδικασία αμοιβαίας προσαρμογής.

([6]) Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες: παρατηρήσεις σχετικά με τις μελλοντικές ρυθμίσεις ευρωπαϊκής χρηματοδότησης στον τομέα των Εσωτερικών Υποθέσεων μετά το 2013, Ιούνιος 2011, http://www.unhcr.org/4df752779.pdf (δεν έχει μεταφραστεί στην ελληνική).

([7]) ΕΕ C 318, 29.10.2011, σ. 69–75.

10.4 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τα Ευρωπαϊκά Ταμεία να αφιερώνονται σε συγκεκριμένους στόχους και να μην χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση εθνικών προγραμμάτων που δεν συνδέονται με τα ευρωπαϊκά ([8]).

10.5 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει ότι οι πόροι του Ταμείου Ασύλου και Μετανάστευσης δεν πρέπει να χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση εθνικών προγραμμάτων που παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα ή έρχονται σε αντίθεση με τις κοινές βασικές αρχές της κοινωνικής ένταξης. Η ΕΟΚΕ αντιτίθεται στη χρήση «εξετάσεων ένταξης» από ορισμένα κράτη μέλη, για την ανανέωση αδειών παραμονής, την οικογενειακή επανένωση ή την πρόσβαση σε δημόσια αγαθά και υπηρεσίες.

10.6 Η ΕΟΚΕ έχει ήδη επισημάνει σε άλλες γνωμοδοτήσεις ([9]) ότι είναι αναγκαίο να βελτιωθεί η συμπληρωματικότητα μεταξύ του Ταμείου Ένταξης και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου στη χρηματοδότηση ορισμένων προγραμμάτων.

11. **Άσυλο**

11.1 Η ΕΟΚΕ συμμερίζεται τις προτεραιότητες του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου (ΚΕΣΑ) και ιδίως τα μέτρα στήριξης για τη βελτίωση των συνθηκών υποδοχής και ένταξης, τις διαδικασίες χορήγησης ασύλου και για την ενίσχυση των δυνατοτήτων των κρατών μελών.

11.2 Η ΕΟΚΕ προτείνει ένα τμήμα των κονδυλίων να διατεθεί σε έργα και δραστηριότητες που αποβλέπουν στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων διεθνούς προστασίας των κρατών μελών και την εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας.

11.3 Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι έχει προτεραιότητα η χρηματοδότηση της αξιολόγησης των πολιτικών των κρατών μελών για το άσυλο που έχουν ειδικά ως στόχο τη βελτίωση των διαδικασιών και της ποιότητας της προστασίας που παρέχεται στους πρόσφυγες και τους αιτούντες άσυλο.

11.4 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει την ανάπτυξη ενός προγράμματος επανεγκατάστασης, για τη μεταφορά των προσφύγων από χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την εγκατάστασή τους στην επικράτειά της.

11.5 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει επίσης το πρόγραμμα επανεγκατάστασης στο εσωτερικό της ΕΕ, το οποίο παρέχει οικονομικά κίνητρα σε όσα κράτη μέλη συμμετέχουν σε αυτό.

11.6 Πρέπει να δοθεί σαφής εντολή στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για θέματα Ασύλου (με έδρα τη Μάλτα) για την αξιολόγηση των εθνικών συστημάτων χορήγησης ασύλου και της συμβατότητάς τους με τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από το ευρωπαϊκό και διεθνές δίκαιο και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Αυτή η αξιολόγηση πρέπει να πραγματοποιείται με τη συνεργασία της κοινωνίας πολιτών και της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες.

12. **Αποδοχή**

12.1 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με τη σημασία που αποδίδεται, βάσει του Ταμείου Ασύλου και Μετανάστευσης, αφ' ενός μεν στη δυνατότητα χρηματοδότησης μέτρων «δημιουργίας ικανοτήτων», όπως η ανάπτυξη στρατηγικών που προωθούν τη νόμιμη μετανάστευση μέσω ευέλικτων και διαφανών διαδικασιών αποδοχής, αφ' ετέρου δε στην ενίσχυση της ικανότητας των κρατών μελών να αναπτύσσουν και να αξιολογούν τις πολιτικές τους για τη μετανάστευση.

13. **Οι εταιρικές σχέσεις για την κινητικότητα**

13.1 Η ΕΟΚΕ έχει καταρτίσει συγκεκριμένη γνωμοδότηση ([10]) στην οποία δηλώνει ότι οι εταιρικές σχέσεις για την κινητικότητα πρέπει να περιλαμβάνουν τους εξής τέσσερις πυλώνες: διευκόλυνση και οργάνωση της νόμιμης μετανάστευσης και της κινητικότητας, πρόληψη και μείωση της παράτυπης μετανάστευσης και της εμπορίας ανθρώπων, προώθηση της διεθνούς προστασίας και ενίσχυση της εξωτερικής διάστασης της πολιτικής για το άσυλο, καθώς και μεγιστοποίηση του αναπτυξιακού αντίκτυπου της μετανάστευσης και της κινητικότητας.

14. **Επαναπατρισμός**

14.1 Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι πρέπει να χρησιμοποιηθεί κατά προτεραιότητα η εθελοντική επιστροφή, η οποία θα συνοδεύεται από συστήματα υποστήριξης και γι' αυτόν τον λόγο υποστηρίζει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία αποσκοπεί να εφαρμοστούν, υπό τις εθνικές δράσεις, προγράμματα υποβοηθούμενης εθελοντικής επιστροφής.

14.2 Οι πόροι του Ταμείου πρέπει να διατίθενται κατά τρόπον ώστε η εθελοντική επιστροφή να συνοδεύεται από συστήματα υποστήριξης προκειμένου η επιστροφή να έχει θετικό αποτέλεσμα τόσο για τα άτομα όσο και για τη χώρα προέλευσης.

14.3 Όταν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις τίθενται σε λειτουργία διαδικασίες αναγκαστικής επιστροφής, θα πρέπει να γίνονται πλήρως σεβαστά τα ανθρώπινα δικαιώματα, λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης ([11]).

14.4 Εντούτοις, η ΕΟΚΕ τάσσεται κατά της χρήσης ευρωπαϊκών κονδυλίων για τη χρηματοδότηση επιχειρήσεων αναγκαστικής επιστροφής, ορισμένες από τις οποίες αντίκεινται, σύμφωνα με την κοινωνία πολιτών, στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

15. **Εσωτερική ασφάλεια και σύνορα**

15.1 Η υποστήριξη της αστυνομικής συνεργασίας για την πρόληψη και την καταστολή της διασυνοριακής εγκληματικότητας πρέπει να αποτελεί επίσης προτεραιότητα. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει τα μέτρα για τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των διωκτικών αρχών και της Europol.

([8]) Έκθεση για τη διάσκεψη των ενδιαφερόμενων φορέων με θέμα «Το μέλλον της χρηματοδότησης της ΕΕ για τις εσωτερικές υποθέσεις: μια νέα ματιά», ΓΔ Εσωτερικών Υποθέσεων, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Βρυξέλλες, 8 Απριλίου 2011, http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/event/docs/MFF_conference_report_11-5-2011_FINAL_participants.doc.pdf. Ένα από τα συμπεράσματα της έκθεσης είναι το εξής: «Η χρηματοδότηση εκ μέρους της ΕΕ δεν πρέπει να θεωρείται ότι υποκαθιστά την εθνική χρηματοδότηση: τα κράτη μέλη εξακολουθούν να είναι υπεύθυνα για να εξασφαλίσουν ότι επαρκής εθνική χρηματοδότηση είναι διαθέσιμη για την υποστήριξη των εσωτερικών πολιτικών. Για να έχουν μεγαλύτερη αξία, οι δαπάνες της ΕΕ θα πρέπει να αντανακλούν προτεραιότητες σε ευρωπαϊκό επίπεδο και δεσμεύσεις πολιτικής, καθώς και να στηρίζουν την εφαρμογή του κεκτημένου των εσωτερικών υποθέσεων της ΕΕ».

([9]) ΕΕ C 347 της 18/12/2010, σ. 19.

([10]) Βλ. γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ με θέμα «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών -Η συνολική προσέγγιση της μετανάστευσης και της κινητικότητας», εισηγητής: ο κ. Luis Miguel Pariza Castaños, συνεισηγήτρια: η κα Brenda King (ΕΕ C 191 της 29.06.2012, σ. 134).

([11]) «Είκοσι κατευθυντήριες αρχές σχετικά με την αναγκαστική επιστροφή», COM(2005) 40 final.

15.2 Η ΕΟΚΕ συμμερίζεται την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για βελτίωση της αστυνομικής συνεργασίας της πρόληψης και της καταστολής της διασυνοριακής εγκληματικότητας στην ΕΕ και ιδίως των μέτρων που προορίζονται να βελτιώσουν τη συνεργασία μεταξύ των διωκτικών αρχών στην προσπάθεια καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος. Έχει κρίσιμη σημασία να εστιάζονται όλες οι προτεραιότητες στην ενίσχυση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των διωκτικών αρχών, συμπεριλαμβανομένων των πτυχών που έχουν να κάνουν με το κράτος δικαίου.

15.3 Τα Ταμεία θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για τη βελτίωση και την ανάπτυξη της ποιότητας και της διαφάνειας των κοινών μεθόδων που χρησιμοποιούνται σε ενωσιακό επίπεδο για τον εντοπισμό των απειλών και των κινδύνων για την ασφάλεια της ΕΕ, όπως για παράδειγμα, το έργο της Europol και οι εκθέσεις της σχετικά με την αξιολόγηση απειλών όσον αφορά στο οργανωμένο έγκλημα (OCTA).

15.4 Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να ενισχύσει τον αγώνα κατά των εγκληματικών κυκλωμάτων διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα σύνορα είναι ιδιαίτερα ευάλωτα στην περιοχή της Μεσογείου και στην Ανατολική Ευρώπη.

15.5 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει ότι το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας πρέπει να συνεπικουρήσει τα κράτη μέλη στους συνοριακούς ελέγχους τους, για να είναι πιο αποτελεσματικοί, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο έλεγχος των συνόρων είναι δημόσια υπηρεσία· ωστόσο, εκτιμά ότι η εν λόγω συνεργασία, συμπεριλαμβανομένων των συντονισμένων δράσεων της Frontex, πρέπει να είναι διαφανής και να συνδέεται με τον κώδικα συνόρων του Σένγκεν και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

15.6 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί ότι τα κράτη μέλη πρέπει να βοηθηθούν στην προσπάθειά τους να εφαρμόσουν καλύτερα το κεκτημένο του Σένγκεν, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος θεωρήσεων και της δρομολόγησης ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των συνόρων. Είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι όλα τα κράτη μέλη εφαρμόζουν με συνέπεια τους κοινούς κανόνες για τον έλεγχο των συνόρων και σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα και την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων.

15.7 Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι ο προϋπολογισμός που διατίθεται για τις ευρωπαϊκές υπηρεσίες εσωτερικής ασφάλειας, ιδίως την Europol, την Eurojust, την Frontex, κ.λπ. θα πρέπει να συνοδεύεται από μεγαλύτερο δημοκρατικό έλεγχο των δραστηριοτήτων τους από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ιδίως σε ό,τι αφορά εκείνα τα καθήκοντα που μπορεί να προκαλέσουν μεγαλύτερα προβλήματα για τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, όπως για παράδειγμα, οι επιχειρησιακές αρμοδιότητές τους σε εθνικό επίπεδο, η ανταλλαγή και η χρήση προσωπικών δεδομένων, η ποιότητα των πληροφοριών που ανταλλάσσονται με τις εθνικές αρχές και τις αρχές τρίτων χωρών, και η αντικειμενικότητα των αναλύσεων κινδύνου τους.

15.8 Είναι ανάγκη να διεξαχθεί δημόσιος διάλογος με τους εκπροσώπους της κοινωνίας πολιτών, γύρω από την προστιθέμενη αξία, τις δημοσιονομικές επιπτώσεις και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού συστήματος επιτήρησης των συνόρων (EUROSUR). Έχει μεγάλη σημασία μια τόσο σημαντική πολιτική πρωτοβουλία να χαρακτηρίζεται από πλήρη διαφάνεια και νομική ασφάλεια, τόσο σε ό,τι αφορά τους στόχους, όσο και στο πεδίο εφαρμογής της.

15.9 Η ΕΟΚΕ καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην συμμόρφωση του EUROSUR με την αρχή της αναλογικότητας και στη συμβολή του στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά τους συνοριακούς ελέγχους και την επιτήρηση στη Μεσόγειο, λαμβάνοντας υπόψη ότι η κύρια υποχρέωση των φυλάκων των συνόρων είναι η διάσωση των ατόμων που βρίσκονται σε κίνδυνο.

15.10 Η ΕΟΚΕ συνιστά όλες οι πολιτικές προτάσεις, ιδίως εκείνες που έχουν τόσο σημαντικό αντίκρισμα στον προϋπολογισμό, να είναι το αντικείμενο δημοκρατικής και διαφανούς συζήτησης, στην οποία θα λαμβάνονται υπόψη η αρχή της αναλογικότητας και τα θεμελιώδη δικαιώματα.

16. **Συστήματα πληροφορικής μεγάλης κλίμακας (VIS, SIS, Eurodac)**

16.1 Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να προβεί σε αξιολόγηση σχετικά με την ανάγκη, την αναλογικότητα και την αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων συστημάτων πληροφορικής μεγάλης κλίμακας (Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS), Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS) και Eurodac), καθώς και εκείνων των συστημάτων που βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης (SIS II).

16.2 Αυτή η αξιολόγηση πρέπει να προηγηθεί της απόφασης για τη χρηματοδότηση νέων συστημάτων όπως οι προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην ανακοίνωση «Ευφυή σύνορα», ιδίως δε το σύστημα εισόδου/εξόδου και το πρόγραμμα καταχώρισης ταξιδιωτών που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτίθεται να παρουσιάσει το 2012.

16.3 Η ΕΟΚΕ επισημαίνει την αρμοδιότητα του νέου οργανισμού για τη λειτουργική διαχείριση συστημάτων ΤΠ, με έδρα το Ταλίν, ο οποίος έχει μεγάλη σημασία για τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, καθώς θα συντονίζει όλα τα υπάρχοντα και μελλοντικά συστήματα. Ο οργανισμός θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο πιο ενδελεχούς δημοκρατικού ελέγχου από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ιδίως σε ό,τι αφορά την συμβατότητα των δράσεών του με την προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής, καθώς και με την αρχή οριοθετημένου σκοπού (*purpose limitation principle*) στη χρήση των πληροφοριών και σε ό,τι αφορά τη δυνατότητα επέκτασης των τρεχουσών αρμοδιοτήτων του στην ανάπτυξη και στον συντονισμό των μελλοντικών συστημάτων πληροφόρησης.

Βρυξέλλες, 11 Ιουλίου 2012.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Staffan NILSSON